

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcseplők

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RESZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyáraösszes
gazdasági gépeket gyártja.Rendelések megtétele előtt kérjük minden szaksavány
kérdéssel bizalommal fordulni.Részletes árjegyzékkel és szakszerű
felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskavágók. Morzsolók.

OSAN Legjobb a
szájnak és fogaknak.
Antiseptikus, deszinficáló, toni-
káló, egészséges, kellemes és jóval
előnyösebb az egyéb fogkezelő szerek-
nél.

RÓZSATEJ
A legjobb és legfinomabb
élelmiszer, amely a legújabb
tudományok alapján készült.

Tanningene
A legjobb
szőkeítőszer, amely a legújabb
tudományok alapján készült.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 9.
Budapesti fiókok: Török József gyógyszer-tár, Váci körút 17.
Buda-
pesten, Király-utca 12.

A női szépség

elősegítése, bőrképzésére és fen-
tartására legújabb, teljesen ártalmat-
lan, vegyítési és zsebméretű készí-
tmény a

Margit Crème

Rövid idő alatt szűnő szőrt, máj-
foltot, pattanást, bőrképzést (mitessz-
er) és minden más bőrbaját. Kisméretű a
rúzsokhoz és hímzőkhez képest, még ko-
ros egyénnek is ideális arcméretű
készítmény, ára 50 kr., nagy 1 forint.
Margit Crème 50 kr., 3 színen.
Margit Crème 30 kr., 3 színen.
Margit Crème 15 kr., 3 színen.Készítő FÖLDES gyógyszer-tára,
Aradon Deák Ferenc-utca 11. sz.
Főraktár: Török József gyógyszer-tára, Buda-
pesten, Király-utca 12.

6 arany, 18 ezüst érem, 30 tiszteleti és előismerő oklevél.

Kwizda-féle
korneuburgi
marha-táppor.

Veterin-áttételtől szer lovak,
szarvasmarhák és juhok számára.

43 centés óra a legújabb állatállomány
kiváló étkezési és táplálékos
kedv hízlaló, rossz emésztésű és
tápnak telnek bővítésére és jobb tá-
plálékosítására.

Ar : 1/2 doboz 75 kr., 1/4 doboz 35 kr.
Csapán a fenti táplálékot ellátó valódi
és kapható minden gyógyszer-tárban és
gyógytárakban. — Főraktár:

Kwizda Ferencz Joh.
cs. és kir. osztr.-magyar és román
kir. és bolg. fejed. udv. szolgálat.

Kerületi gyógyszer-tárnál Korneuburg, Bécs mellett.

„A világ legjobb sámfája“

FÖLDVÁRY IMRE

férfi divat és fehérnemű
raktárában. pária
Budapest, IV., Koronaher-
ceg-utca 11. sz. és VIII.,
Kerepesi-út 9. 7797
Férfi ingek, Jäger-árak,
vadász és sport-cikkék és
választékban kaphatók.
Kesttyük és Nyakkendők.Wachtl és Társa
IV., Régi-posta-utca 4
Egy
Fényképezési gép
legjobb ajándék
Passepapouts és
Rámák a legújabb árakon,
Arjegyzék ingyen és bérmentve.Köhögés és rekedtség ellen
páratlan szere a rendkívül
kellemes ízű és teljesen ár-
talmatlan szerekből, u. m.
hársfávirág, hársfamez és
ezukorból készült
Hársfamez-cukorkák
melyeknek doboza 25 kr.

A KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására
és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb
készítmény. Kifinomott sajátságait az orsz. egészségügyi
tanács is méltatta a ajánlására belügyminiszteri en-
gedéllyel látott el.

Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

Legtökéletesebb arztisztító és szepítő szer:
Akácia arcz-eréme 1 frt.

Akácia szappan 50 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: KRIEGER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kalvin-tér.

Kaphatók a gyógyszer-tárakban.

Haj-fiatalító

Herm. Jahnke berlini híres vegyész talál-
mánya. A haj-fiatalító nem festi a haját,
hanem a fiatalág eredeti és úde hajszinét
helyreállítja, a vörös haját barnítja. — Egy
üveg ára 2 frt 40 kr. postával bér-
mentve, a pénz előleges beklüldése mellett
2 frt 75 kr. Hozzávaló Brillantine
1 üveg ára 60 kr. postán bérmentve 80 kr.
Budapesti főraktár: EGGER-féle gyógy-
szertár a Nádorhoz, VI., Váci-körút 17.
és a Török-féle gyógyszer-tár. 7811

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

legújabb élelmiszer

SAYANYU-KÜT

KIRÁLYNŐ-ARCZCRÉME,

legjobbnek ismert arczszepítő a világon.

Ezen arczcrème a legrövidebb idő
alatt eltávolítja az arczról minden
bőr tisztítását, u. m. szőrt,
pattanást, mitesszert, és a azt
adhatat és átvé teszi. Teljesen
ártalmatlan. Egy üveg 70 kr.,
Királynő-arczcrème szappan 1 do-
boz 50 kr. — Királynő-hölgy
fehér, rózsás és krém színen
1 doboz 70 krajnár. Szék-
7721 dsi főraktár.
Temesváry József
Arany-gyógyszertára
Zombor, Jókai-tér 2.
Budapest Török József gyógy-
szertárban, Király-utca 12. sz.Zürich világhírű
selymekelméita legújabb, legmodernebb minőségben, fekete, fehér
és a legválogatottabb színes mintákban kaphatók ön
igazi gyári árakon porto és vámmentesen egyenesen
házhöz szállítva. Ezer meg ezer előismerő irat. Min-
táknak postafordultával.

GRIEDER ADOLF ÉS TSA

királyi szállítók

selymekelmé-gyárak szövetsége Zürich. 7784

Menyasszonyi kelengyék

legszebb kiállításban

Kollarits József és Fiaival

Budapest, IV., Városház-tér 8. sz.

ugyanott most jelent meg 8037
a legújabb képes árjegyzék,
mely vászon- és fehérnemű-kelengyék beszer-
zésénél tájékoztató szolgál. Árjegyzékét
kiváratra ingyen és bérmentve küldünk.Kipróbált és csatlakoztatott szer
hajkihullás,
fejkörpa,
ellen az kopaszodás
ANTICALVUS
mely teljesen ártalmatlan, a haját puhítja, növeszti és annak
szőrt szőrt ad. — Gyermekknél is sikeresen használható, —
Nagy üveg 2 korona. 5 üveg bérmentve küldik.
Főszékhely: KANITZ ÖDÖN győgytárakból
Minden gyógyszer-tárban és droguériában kapható. Balassa-Gyarmat.

A székrekedés a legtöbb betegség kuforrása!

Segítsük tehát elő a gyomor működését a belek rendszer
kiürítését. Ezt legbiztonságosabban elérjük a

TAMAR-INDIEN

frissítő és hashajtó gyümölcszesterek által, melyek kitűnő
hatásuaknak bizonyultak s orvosi szaktekintélyek által
ajánlatnak székrekedés és ennek következményei u. m.
aranyér, vértórtulás, fejfájás, étvágytalanság,
máj-, epe-, gyomor-, bélbántalmak stb. ellen. Uő-
foglalkozásokhoz köztött egyéneknek s városi lakóknak
megbecsülhetetlen gyógyszer, mert vele a bélürítés is
szabályozható. Ara egy doboznak bérmentes küldéssel 1 frt
10 kr. E szer valódi minőségben kapható a készítőnél

SCHULEK BELA gyógyszer-tárnál

KUN-SZT.-MIKLOSON. 7839

Budapesti főraktár: dr. Egger-féle gyógyszer-tár a Nádor-
hoz, VI., Váci-körút 17. és Lux Mihály Múzeum-körút.

MINDENÜTT KAPHATÓ
A RÉTHY-FÉLE
PEMETEFÜCZUKORKA
legjobb
rekedtség
köhögés és
hurut ellen.

1 doboz ára 30 kr., 5 doboz bérmentve 1 frt 80 kr.
Székhely: RÉTHY BELA gyógyszer-tár Békés-Csabán.

A Hódoló diszfelvonulás

körkép látogatónak

díjmentesen

bemutattatik

a jelenkor legnagyobb szeri

optikai találománya,

a szín-fényképezés.

- Veress Ferencz (Kolozsvár) kísérleti színfényké-
peinek kiállítására.
- Ives amerikai mérnök által feltalált természetes
színfényképek vetítése.
- Ioly dublini tanár

Bemutatók naponta a falragaszokon
jelzett időben. 7801

6. SZÁM. 1899.

BUDAPEST, FEBRUÁR 5.

46. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre — 6.
Csapán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
félre — 4.
Csapán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.—
félre — 2.50
Külföldi előfizetésekre a postailag
meghatározott viteldij is csatolandó.

MÁRIA LUIZA BOLGÁR FEJEDELEMNÉ.

1870—1899.

VILÁGSZERTE nagy megdöbbenést és mély
megilletődést keltett az a váratlan hír,
hogy a bolgár fejedelemasszony a múlt
január hó utolsó napján váratlanul elhunyt,
kevéssel azután, hogy negyedik gyermekének,
a bolgár fejedelmi család első hercegnőjének
életet adott. Mint azóta hitelesen megtudtuk,
gyermekágyi láz oltotta ki a fejedelmi hölgy
fiatal életét, ugyanaz a gyilkos nyavaly, mely
már első gyermeke, Boris herceg születése-
kor is fenyegette, de a melyet akkor sikerült
legyőznie.Mária Luiza pármái hercegnő hat évig
(1893—1899) volt a bolgár fejedelem hitves-
társa. Ez idő alatt határozott befolyást gyako-
rolt Bulgária állami életére s így közvetve a
Balkán-félszigeti események alakulására is,
melyek lehetővé tették, hogy Ferencz József
királyunk és II. Miklós orosz császár megegyez-
hessenek a keleti statusquo fenntartására nézve.Mária Luiza politikai szereplése újabb bizo-
nyíték arra, hogy a nők, ha észszel, tapintattal,
kitartással és erélyvel bírnak, gyakran ügye-
sebb diplomáták, mint a férfiak és olykor olyan
nehéz feladatok megoldása is sikerül nekik,
a milyenekkel a szakdiplomáták sem képesek
megbirkózni. De másfelől azt is bizonyítja
Mária Luiza példája, hogy az a vakbuzgóságig
menő vallásosság, a melyben a Bourbon-család
gyermekét nevelni szokás, sokkal kizárólagos-
sabb természetű, hogysen egy Bourbon, külö-
nösen pedig egy Bourbon-nő hajlandó lenne
földözni valamit vallásos érzületéből, ha ezt
bármilyen nagy érdekek követelnék is. Ezért
aztán olyan kiváló okosság és nagy művelt-
ségű nő is, mint Mária Luiza volt, meg hasonlít
magával s összeütközésbe jut az állam leg-
nagyobb érdekeivel, ha olyan körülmények közé
jut, hogy meg kell hódolnia olyan válságos
kényszerűség előtt, a milyen Boris trónörökös
vallásváltatása volt, a melytől Bulgária sorsa
és még inkább az új uralkodóház jövője
függött.Az egész világ tudja, milyen szerencsétlenné
lett e miatt a fiatal fejedelemné s mennyire
földűlta ez az eset egész családi és házi boldog-
ságát. Még az országot is oda hagyta, hogy ne
legyen tanúja azon szertartásnak, melylyel
első-születő fiát a görög-keleti egyház, tagjává

MÁRIA LUIZA BOLGÁR FEJEDELEMSSZONY.

Fénykép után.

kedett az anyja küldöttjével is. Hamlet csak akkor képes a tette, mikor a pillanat heve egyenesen kizárja az eszmélkedés lehetőségét.

Nem azon okból nem végez ő most, a mivel a halasztást elbőleselkedi; nem azért készteti vissza hüvelyébe a kardját, mert ha imája végzése közben döf le a bűnöst: üdvözü, s az ő

védekezni ellene: bizton a Polonius sorsára kerül, a kinek elejtésével Hamlet teljesen Hamletnek bizonyul.

Poloniust az erkölcsi fölháborodás percnyi hevében ejti el Hamlet, és pedig bár látatlanul, mégis nyílt ellenfél gyanánt; mert azt a kémét szúrja le, a ki az anyjával való leszámolás

lás meghiusítására törő — nyílt ellenfele is. Hamletnek lelkébe vág a kémkedésnek hitvány eszköze, az undor nyomán tüzet fog az erkölcsi érzés háború s leszámolásra szomjazó, agyongyötört lelke aggályának serkentő hatása alatt, a perc hevében leszúrja a kémét.

A perc hevében — mert csakis így tud. Így

A KIS GOURMAND.

Roskovics Ignác festménye.

boszúja jótett számba megy, hanem mert az adott helyzet inkább nyugtatja, semmint tette serkenti a lelkét. A király vezeklésbe merülve térdel az imazsámolyán, a nélkül, hogy észre venné a mögötte emelkedő boszú kezét. Hamlet orvul le nem terít senkit. Imádkozót semmi esetre. Neki nyílt és olyan támadó ellenfél kell, a ki erkölcsi érzését hozza viharba s azon a nyomon ragadja őt a perc heve által eldöntött cselekvésbe. Vegye csak észre kivont kardjával Hamletet a király s próbáljon bűnös lelkével

meghiusítására tör. A helyzet ugyanis az, hogy Hamlet először áll szemben az anyjával, a mióta világos előtte a bűne, s ridegen kezd az eszmecserébe; az anyja szülői hatalmával utasítja rendre őt; Hamlet fellépése fenyegető jeleget ölt, az anyja megriadva segítségért kiált, a melyre visszhangot ad egy függöny rejteke. Hamlet felháborodik és leszúrja a kémét. Nem Poloniust, hanem a hallgatódzás alacsony szerepére vállalkozót, a ki a vészkiáltás pillanatától — mint az anyjával való leszámolás

végez véletlen rémesemények idegbontó hatása alatt a királlyal is, mérgezett vitortól halálra sebzett szívének végső felforrásánál. A véletlen irányítja a sorsát; az irányítja a tetteit. Elejti véletlenül Poloniust. A király száműzi őt. Nem védekezik a boszúja meghiusítását célzó parancs ellen, hanem megy a tengerre, a melyre feledten, mint a ki sorsának megadja magát. Hajózik Anglia felé s véletlenül tudja meg útközben, hogy kísértő barátai tulajdonképpen bérencz ügyvivők; véletlenül menekül

ki egy kalózhajó révén a körmeik közül s a véletlen esélye az is, hogy épp akkor jut haza, a mikor az imárottját temetik. Ott a király elvetemült uszítása nyomán Opheliának fivére kerül vele szembe, számon kérni az apja s a huga halálát. Abból vitör-verseny lesz, s annak véletlen esélyéből emelkedik ki az igazságszolgáltatás pallosa, de elejtve a legnemesebb szívet is.

A jelenet ismeretes. Méreggel tette el láb alól a fivérét a király; mérget kever ismét. A Ham-

szomjas az anyja s mit sem gyanítva, ő hajtja föl a fiának szánt üdítő poharat. Nyomban erre sebet kap Hamlet s a kifejlődő dulakodás hevében bajvivő társa kezéből kiragadja az aczelt s Laertes is a mérges vitortól sebzetten esik a földre. Egy bűnrészes és két ártatlan vívódik a halállal; érintetlen a mérgekeverő; s ha a haldokló Laertest az aljas cselvetés sorának fölfedezésében véletlenül elhagyja az ereje: érintetlen is marad. A félig holt Hamletnek eleven

alatt hirtelen cselekvők, ha egyáltalán cselekesznek. Ilyen a Hamlet egyénisége is. A bűn kutatásában tervszerűleg halad, de viszont a megbizonyosodás után úgyszólván kerti az alkalmat a tette, s nem még tett számba az a szúrása sem, a melyet haldoklása végső percében szán a királynak. Hamlet nem őrlött. Hamlet egy erős képzelő tehetséggel bíró és lelki gyengédségekkel fölrüházott, finom idegzetű ember, a ki költői lelke emelkedett szempontjából nézi

FARSANGI ESTÉLY.

Görö Lajos rajza.

let cselvető színjátékára játékkal felel ő is. A becsvágy révén belelovalja Hamletet, hogy mérje össze vitort a Laertesével, mert hát ő fogadott, hogy rapier-kezelésben nincs ki fölmúlja a királyfit. A dolog az egész udvar jelenlétében folyik le, mint a lovagias viaskodás nemes versenyeinek ünnepe, — gaz eszközökkel az egyik oldalon. Méregbe van mártva a Laertes vitóre s méreg gyöngyöz abban a billikomban is, a melyet gyengéd gondoskodásból mint hűsítőt nyújt a harez heve könnyítésére a király. Csakhogy ezúttal nem az üríti ki a poharat, a kinek szánva van. Hamletnek még nincs vágya ivásra, megköszöni s folytatja a vívást; de

erkölcsi érzésébe nyílat a kiderített gabszág és végső felforrás, hirtelen mozdulattal, a perc hatása alatt még egy döfést ad a mérges vassal annak is, a ki keverte a mérget. Soha se tudtam megérteni azokat, a kik örültek tartják Hamletet. Én az ő itt vázolt cselekvéseiben nem látok örültséget. Látok egy, a tettől ösztönszerűleg húzódozó egyént, a milyeneket a mai kor idegesei ezrével tüntetnek elő. Megvan a szellemi erejök terveket kovácsolni, nagyot és nemeset akarni; de a kivitel legelső lépését lenyűgözi náluk az eszmélkedésnek kifejtettebb hajlama. Nyugodt és bölcs gondolkodók, míg eszméiket szövik; a perc hatása

a világot s a ki kitűzött célja érdekében egy genialis lélek kiszámításával szándékosan adja a bolondot. Bizonyítékok erre a saját szavai. Az apja szellemének megjelenése után titoktartásra esketi azokat, a kik tanúi voltak a jelenetnek s azt így vezeti be: «Úgy legyen számotokra irgalom, hogy ha még oly rendkívüli módon, vagy akár bolondul is viselkedem — mert tán jónak látom ezután bolondos színezetet öltetni — sohase fogjátok kétértelmű célzásokkal jelezni, hogy tudtok valamit felőlem». S egy más helyen legbizalmasabb barátjával, Horatióval beszélve, közvetlenül a színdarab előadása előtt így nyilatkozik: «Jönnek az elő-

A LÉGGÖMB A FÖLERESZTÉS UTÁN.

A LÉGGÖMB FÖLERESZTÉSE.

Liebold német természettudós 1826-ban részletesen leír egy ősrégi japáni kámfort, melynek törzse körülbelül 17 méter körüli volt, s életkora legalább 2000 esztendő lehetett. Egy másik hasonlóképp ősrégi 35 méter magas fának törzse lyukas, s a lyuk 5 méter hosszú, 4 méter széles és 4 méter magas kupola alakú üreg, melynek tetején egy nyílason lehet látni a fa hatalmas lombozatát. Erőteljes és hatalmas kámfortfák, melyeknek kora 4—500 év, nem tartoznak a nagy ritkaságok közé.

A kámfort a nyers vagy száraz fából egyszerű destilláció útján nyerik. A nyáron levágott fákat azonban gyorsan fel kell dolgozni, mivel a drága illat kigőzölögés által nagyon apad. Legtöbb kámfort találnak a gyökérben és törzsben, a galyak és levelek már keveset érnek. Nevezetesen, hogy az illat a régi fákban erősebb, s ezért 100—200 éves fákat szeretnek leginkább felhasználni. Általában véve a kámfort a fa súlyának 2—3 százalékát teszi, azonban gondosabb kezelés mellett jelentékenyen többet is lehet belőle kierni.

Japán kámforkivitele 1889-ben még 3 millió kilogrammot tett, azóta folyvást apad, ma már csak 180,000 kilogrammnyi, de a Formosa-szigeten nyert kámfort mennyisége folytonosan emelkedik, valamint a kínaiaké is. Ez utóbbi helyen a levágott kámfortfából újabban nagy mennyiségben készítenek ládákat és szekrényeket, mivel azt tapasztalták, hogy az azokba rakott tárgyakat a rovarok nem bántják, sőt a penészedéstől is mentesek. Természetes, hogy az ily ládák drágábbak is, mint a melyeket a közönségesebb fajtájú fából készítenek.

A SÁRKÁNY-LÉGHAJÓ A HADYISELÉSBEN.

Az európai nagyhatalmasságok seregeinek létszáma az 1870/71-iki, vagyis a német-francia háború óta folyton emelkedvén, magától értetődik, hogy egy jövő háborúban a harczoló felek eddigelé még soha sem látott számban fognak a harczterén megjelenni. Ily körülmények közt a vezérek azon feladata, hogy az ellenfél hadainak állását meglássák, már csak azért is nagyon meg van nehezítve, mivel az egyes hadtestek egymástól nagyon távol lesznek felállítva. Ehhez hozzájárul még a füst nélküli puskapor, mely az előre nyomuló csapatok közeledését el nem árulja. E nehézségek elhárítására a hatalmas seregekben léghajós osztályokat állítottak fel, melyek kötött (pórázos), vagy szabadon mozgó léghajókkal a hadtestekkel menetelve, a vezérkari tisztek kémszemléit lehetővé teszik. Eddigelé a katonai célokra készült kötött léghajók golyóalakúak voltak. A tapasztalat azonban azt mutatta, hogy az ily alakú léghajók tíz méter gyorsaságu szélben hasznavehetlenekké válnak. Minthogy pedig az esztendő egy harmadában a szél a fentemlített gyorsaságot rendszeren eléri, azon kellett lenni, hogy a léghajó alakját célszerűen megváltoztassák. A nehéz feladatot Parseval A. bajor hadseregbeli száza-

dos az általa készített sárkány-alakú léghajóval szerencsésen megoldotta.

A képeinken látható léghajó hengeralakú; 600 köbméter légszeszt foglal magában és mivel alakját meg a legerősebb szél sem támadhatja meg, a célnak teljesen meg is felel. A léghajóban ülő vezérkari tisztek számára alkalmazott gondolat a szél azért nem érheti, mivel az a léghajó toldalékát képező második henger alján lóg. A sárkány-léghajó továbbá egy különös szerkezet által kormányozható, s így a gondolában ülők a vidék minden részét áttekinthetik. A léghajónak gázzal való megtöltése bármily erős szélben is eszközölhető, míg a golyóalakú léghajókat csak teljes szélesben lehetett megtölteni.

A Parseval-féle kötött léghajó a szabadon mozgó és kormányozható léghajók problémájának végleges megoldását engedi remélni.

A múlt évi bécsi jubileumi kiállításon a Parseval-féle kötött léghajóhoz hasonló «sárkány-léghajó» is volt látható, mely Riedinger augsburgi léghajó-gyárában készült. Szerkezete a Parseval kapitány-féle léghajó szerkezetétől némileg eltér ugyan, de a két léghajó majdnem hasonló elvek szerint készült. E léghajókat a múlt évi délmagyarországi hadgyakorlatokon is kipróbálták és hadászati célokra is alkalmasnak találták. Most között képeink is e hadgyakorlatok alkalmával fölvevő fényképek után készültek.

A LÉGGÖMB MEGTÖLTÉSE.

Klöss fényképei után.

GYAKORLATOK A SÁRKÁNY-LÉGHAJÓKKAL.

EGYVELEG.

* **Érdekes árverezés.** Párisban legközelebb valami jótékony célra mindazon arany-, ezüst tárgyakat, ékszereket, drágaköveket és egyéb értékes holmit elárvereztek, melyek a múlt év május havában elégetett jótékonyági bazárban elpusztult emberek hulláin, vagy az épület romjai közt találtattak.

* **A Dreyfus-pör költségei.** Egy angol újságíró kiszámította, hogy a Dreyfus ügye a francia kormányának eddig legalább 5 millió frankjába került. Az e révén bekövetkezett politikai torzalkodások okozta veszteségek pedig a tőzsdén bátran egy millióra tehetőek.

* **Szeszélyes időjárás.** Mult hó 17-ikén éjjel Nápoly városában három ember fagyott meg; ugyanakkor Budapesten a hőmérő két fok melegezt mutatott.

* **Az angol trónörökös évi jövedelme** mindössze 110.000 font sterling, vagyis 1.320.000 forint, s így sokkal kevesebb, mint sok angol főúr. Mindazonáltal a walesi hercegnek nincsenek adósságai. Udvartartása nagyon fényes, hivatalnokait jól fizeti s minthogy igen gyakran kell a királynét képviselnie, mi sok pénzbe kerül, nem esoda, hogy az esztendő nagyobb részét családjával együtt falusi birtokain tölti.

* **Kolumbusz Kristóf** szobrát, mely Madrid egyik főterét díszíti, a múlt napokban egy csapat asszony kövekkel hajigálta meg. E miatt kérdőre vonatván, azt felelték, hogy Spanyolország veszedelmét és sok ezer spanyol katona halálát csak Kolumbus okozta, a miért Kuba szigetét fölfedezte.

* **A folyékony levegő,** melynek könnyű és olcsó előállítására dr. Linder müncheni tanár külön gépeket szerkesztett, kitűnő robbantó eszköznek ígérkezik. Ha ugyanis közénport, mely súlyának egy harmadrészig szénasavtöl ment, folyékony levegővel telítve papírba csomagolunk, dynamit-hoz hasonló erejű töltényt nyerünk, mely azonban csak elkészítése után 5—10 percczel bír teljes erővel s félóra múlva már hatástalan. Ez a körülmény azonban igen fontos annyiban, hogy az ily robbantó szerkezet bűnös célokra felhasználni nem lehet. Az előállításához egyszerű három lövegű gép elegendő.

* **Óriási mozgó panorámát** készítettek a párisi kiállításra szibériai vasutól. A Moszkvából Kínába vezető út minden részéről lesz egy-egy fénykép.

* **A légy** tudvalevőleg jól tud repülni, de ha fut is, legalább 13-szor gyorsabban halad, természetesen teste nagyságához mérten, mint a mennyire a gyorslábú ember képes.

* **A legnagyobb rovargyűjteménye** Tews Károly pittsburgi (amerikai) tanárnak van, ki 75,000 ily állatot tart szekrényeiben teljesen rendezett állapotban. A gyűjteményt mintegy másfélszáz ezer forintba becsülik.

* **A német rendőrség** tudvalevőleg nagyon szemfüles. Egy német lap erre vonatkozólag a következőket jegyzi föl: Nem rég egy munkást csíptek el, ki atyja temetésénél a sirtól ily szavakkal húzódott el: «Isten veled, soha többé nem látjuk egymást». A rendőrség ebben a nyilatkozatban a halhatatlanság hitének nyilvános kigúnyolását látta s az arvat 15 napi fogságra ítélte.

METIANU JÁNOS.

AZ ÚJ NAGY-SZEBENI METROPOLITA.

Negyedszer gyűltek össze Nagy-Szebenben a hazai román görög-keletiek papi és világi képviselői, hogy egyházuk legelső főpapiját, a metropolitát megválasszák. Az első metropolita, báró Saguna András, egyházának nemesak feje volt, hanem egyúttal a hazai románság politikai magartatásának és törekvéseinek irányzója is; ezért volt hívei most szobrot készülnék emelni neki.

Sagunát követte a szerb eredetű Ivácskovic, a ki azonban lemondván állásáról, csakhamar elment *Karlováczára* szerb patriarkháának.

Utódja Román Miron, a nem rég elhunyt metropolita lett, a ki egyrészlől mindenben, a mi az egyházi dolgokat illeti, Saguna nyomdokain haladt; a politikában ellenben azon volt, hogy a románság és a magyarság közti ellentéteket elsimítsa. Román Miron egyike volt a legjobb szívű embereknek; senki sem távozott el ajtajától segély vagy jó tanács nélkül. Egyháza őt a jó melléknévvel tüntette ki.

A közelebb megválasztott metropolita, Metianu (olv. *Meczán*) János aradi püspök határozott egyéniség, szigorú, kimért modorú ember, a miben hasonlít Sagunához. A gazdasági dolgokban ritka tehetőséget tanúsított azzal, hogy a legszegényebb egyházmegyéből, az aradi püspökségből, olyan egyházmegyét teremtett, a melylyel ma vagyoni tekintetben egyik sem képes versenyezni. Egyszersmind nagy adminisztratív tehetőség és alapos emberismerő. Ezekkel a képességekkel oly tekintélyt és hatalmat biztosított magának nemesak püspökségében, hanem az összes hazai románság előtt, hogy minden kérdésben az ő szavának van a legnagyobb nyomateka.

Igazán meglepő volt az a nagy ragaszkodás és lelkesültség, mely a választó gyűlésen Metianu János iránt nyilvánult. Ketten küzdöttek a metropolitagsáért: Popea Miklós karánsebesi püspök, a ki a beadott 106 szavazat közül 41-et kapott, és Metianu János, kire 64 szavazat esett. Popea Miklós különben már az elhunyt Román Mironnak is erős versenytársa volt. Az első választáson meg is választották metropolitának, de a király nem erősítette meg.

Miután Metianu Jánost érsek-metropolitának proklamálták, küldöttség ment érte. A kongresszus lelkes tüntetése mellett mondott köszönetet megválasztatásáért s kijelentette, hogy azt elfogadja. Ezután elhagyta a termet. A metropolita-választó kongresszus a királyi megerősítés leérkezéig állandóan együtt marad, de érdemleges ülést majd csak a választást megerősítő királyi leirat tudomásul vétele és az új metropolita beiktatása végett fog tartani.

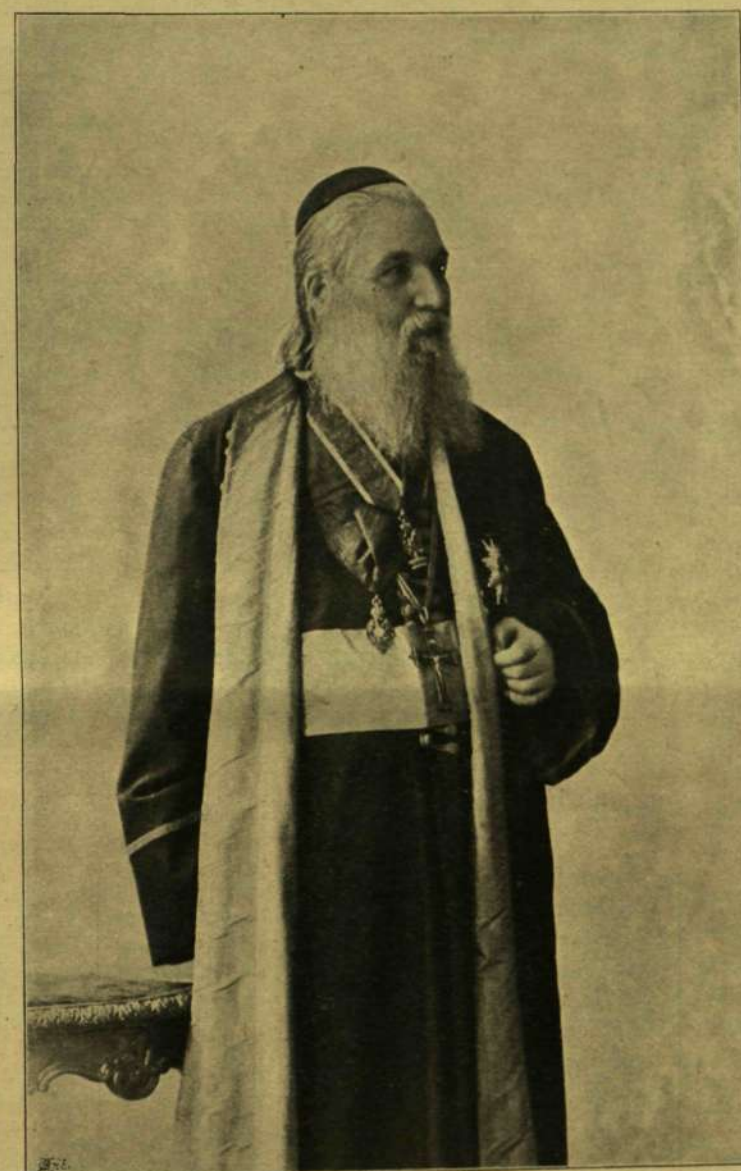
Metianu János életének ezek a főbb adatai: Született 1828-ban Zernesten (Fogarasz-megye), a hol atyja jómódú földbirtokos volt. Gimnáziumi tanulmányait a brassói római kath. középiskolában végezte, a bölcseleti tanfolyamot pedig *Kolozsvárott*, s ezután teológiát tanult. 1858-ban Saguna metropolita kinevezte zernesti

esperességi ügyvivőnek s később ugyanoda valóóság esperesnek. 1875-ben *nagyvárad*i püspöki helynök lett s még ez évben megválasztották aradi püspöknek. Azóta mostanáig ott működött nagy sikerrel egyháza és egyházmegyéje javának emelésére. Az ősz egyházfő, dacára *helven éves* agg korának, teljes testi és szellemi épségnek örvend.

Dr. A. Gy.

PATTI ÉS HARMADIK FÉRJE.

Patti Adelina, a világhírű énekesnő, január 25-én újból férjhez ment. A házasság nem esékly meglepetést keltett világszerte nemesak Patti hírneve miatt, hanem mivel a dúsgazdag özvegy asszony, ki jelenleg már 56 éves, ez alkalommal egy 29 éves szegény fiatal embert választott férjének.

Kossak fényképe után.

METIANU JÁNOS, AZ ÚJ NAGY-SZEBENI METROPOLITA.

Patti 1843-ban született Madridban olasz szülőktől, de ma már sem nem spanyol, sem olasz, hanem egészen angol. Negyven évvel ezelőtt 1859 november havában lépett először a színpadra New-Yorkban s csodálatos szép hangjával harminez éven át valóóság ünnepelt és mindenütt körülrajongott művésznő volt. Az utolsó évtizedben már nagyon ritkán lépett fel, de azért olykor-olykor szerepelt a nyilvánosság előtt, s ezenkívül is sokat beszéltek a lapok csodálatos szép angol kastélyáról, melyet Walesben Brucknock mellett ő maga építtetett és szerelt fel művészi körútján szerzett milióból.

A híres művésznő legelőször 1868-ban ment nőül *Caux* marquisához, III. Napoleon császár volt lovászmesteréhez. A házasság nem volt boldog. A marquis elpazarolta a feleségének vagyonát, vizsaly támadt közöttük, s éveken át külön válna éltek a házasaik, míg végre 1885 július havában törvényesen is elváltak egymástól. Alig egy évre azután, 1886 június 12-én, ismét férjhez ment a diva állandóan vele volt művésztársához, *Niccolini* Ernő tenoristához,

ki csak egy évvel ezelőtt 1898 január 18-án halt meg 64 éves korában, s nem esékly vagyonát hagyott özvegyére, ki művészetével maga is folyvást tetemesen növelte vagyonát. A harmadik férj, ki szintén elég hamar követi a másodikát, *Cederström* Olaf Rudolf svéd báró, ki hivatására nézve — tornatanár, s egy londoni massage-intézet igazgatója. A híres énekesnő ebben a svéd gimnastikus intézetben igyekezett már-már hanyatló testi erejét felüdíteni, s a gyógykezelés juttatta szorosabb összeköttetésbe a svéd báróval, ki 1870-ben született Stockholmban, s mielőtt angol alattvalóvá lett volna, egy ideig svéd királyi lovas-testőrségi hadnagy volt.

Az esküvő, bár a völégény evangélikus valású. Brucknock város katolikus templomában történt az angol előkelő világ részvételével. Angol lapok feljegyezték, hogy az új pár, mielőtt a Craig-ep Nos nevű tündér-kastélyba ment volna, az esküvői lakomát a walesi herceg híres vasúti kocsi-jában költötte el, melyet az udvarias angol trónörökös maga ajánlott fel a művésznőnek. Természetesen, hogy Cederström báró az esküvő után már nem fog svéd gimnastikával foglalkozni, legalább nyilvánosan nem.

PÁRISI DIVATLEVÉL.

Az idei farsang minden rövidsége mellett nagyon érdekes. A mit a rendkívül enyhe időjárás a divat dolgában rontott, azt a bálók, estélyek és hangversenyek változatossága ismét helyre ütötte. A párisi operabálók régi hírnevüket ismét visszanyerték s az ott látható fény és pompa a harmadik császárság korán is túl tesz. Nem kevésbé érdekesek a főnemesség, valamint a pénz-arisztokrácia termeiben hetenként rendezett táncestélyek. A divat ezerféle hóbortjai mindenütt előtérben állnak. Mig az idősebb hölgyek nehéz selyem brokátban és teljes gyémánt díszben jelennek meg, fiatal leányok crêpe de Chine vagy Kelet-Indiából erdelt remek vékony szövött toiletteket viselnek. Az ember alig hinné, hogy egy ily keleti szövethől készült ruha, mely a bál után teljesen hasznavehetetlen, többbe kerül, mint a legnehezebb francia vagy angol selyem brokát.

Báli fölöttök a legdrágább orosz vagy amerikai szőrmeből készülnék és legfeljebb arra való, hogy a kocsi-ból a bálterem ajtajáig szolgáljanak.

Az uszály hossza folyton növekedik és utcán vagy a bálteremben egyaránt látható. Egyekben új vagy nem látott dolgokról alig szólhatnak.

Egy nagyon előkelő izléssel készült kalap, valamint egy tavaszi sétára is alkalmas és látogató-ruha képét ide csatolom. A «Giacomo»-kalap fekete bársony, sárga moiré selyem, és fekete díszítéssel, a séta-ruha kelmeje fekete vagy tengerkék posztó, világoskék bársony betétekkel. A derék Medici-gallérjal szintén világoskék satin-nal betelve és díszítve. A szép toilettet világoskék taffetas kalap gyémánt csatokkal díszítve egészíti ki.

Alice.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Emléklapok Vajai báró Vay Miklós életéből. Lévy József bevezetésével. Budapest, Franklin-Társulat. 1899. — Ez az 527 lapra terjedő s díszes kiállítású kötet Lévy József gondozása alatt a nagy emlékeztető báró Vay Miklós koronáor és főrendiházi elnök hátrahagyott irataiból állított össze, melyek részben saját följegyzései, részben mások által hozzá intézett hivatalos és magán természetű iratok, levelezések, följegyzések,

közlemények, stb. Épen ezért ez Emléklapok, bár külsőleg bár Vay Miklós nevéhez vannak fűzve, nemcsak az ő emlékét őrzik, hanem azokat is, kik a haza szolgálatában vele együtt működtek, vagy ő hozzá fordultak, sőt azon korszakokét is, melyekre e közlemények vonatkoznak. E történetileg nagyon érdekes és becses mű sok fontos adatokat szolgáltat a jelen század magyar történetíróinak. Az egész a következő hét fejezetre oszlik: I. Utazás (1823); II. Zempléni alispánsága és borsodi administrátorsága (1827—1845); III. 1846—47. évi működésére vonatkozó adatok; IV. 1848/49-ben való szereplése; V. Fogsága a pesti Újépületben és Theresienstadtban (1852 augusztus 16-tól 1853 június 7-ig); VI. Kancellársága idejéből való adatok (1860—1861); és VII. Protestáns egyházi ügyekre vonatkozó iratok (1856—1863). A díszes kiállítású vaskos kötet ára 4 ft.

Fejér vármegye története. A megye közönsége iránti tiszteletből írta *Károly János*, székesfejevári kanonok, bátai cz. apát, megyebizottsági tag. II. kötet. Egy színyomattal és több képpel. Magyarország ezer éves fennállásának ünnepére kiadja Fejér vármegye közönsége. Székesfejervár, 1898. E cím alatt jelent meg Fejermegye történetének 717 lapra terjedő II. kötete, mely három fő részben 64 kisebb-nagyobb fejezetben adja elő: 1. Székesfejervár szabad kir. város, a megye székhelye történetét, 2. a vallási, iskolai, jótékonyági, köznevelődési és társadalmi intézmények 1896. évi állapota, 3. Székesfejervár és Fejermegye történetét. A beható tanulmányozás alapján írt nagy kötetet «Oklevéltár» és «Tárgymutató» egészíti ki. A munkát Székesfejerváron Csitári K. és Társa könyvnyomdája állította ki említésre méltó csinnal. Az érdekes részletekben gazdag munka bizonyára nagyon fogja érdekelni nemcsak Fejermegye közönségét, hanem a történetírókat és történetkedvelőket is.

Élet, elbeszélések, írta *Jakab Ödön*, kiadja a Franklin-Társulat. Tizenegye kis elbeszélés a falusi világból, jól megrajzolva benne a falu, az emberek és jól elbeszélve a történet. Jakab a falusi magyar életet a maga frissességében látja, s a közvetlenség, mely «Székely történetek» című könyvének biztosította az olvasók érdeklődését, ennek az új kötetnek is meg fogja adni. A falusi történetek és emberek mellett olykor a régi kuriákba, az erdélyi udvarházakba is benyit. Ezek közé tartozik «Mese egy szép asszonyról», egy hűtlen asszony bűnhődése. A magyar faluk kidomborodó alakjai Szévérdi Miklós, Sebestény Tamásné, Gál János, a szegény beteg Eszti. A «Délbáb» Dani bácsija is mintha ismerős volna, mert sok az olyan ember, kinek lelki büszkesége, hogy a miniszterrel együtt járt iskolába. Jakab novelláiban megbecsülendő, gyémántos és vörös hajú asszonyok, boudoirok és ezíra szalonok helyett az ithoni élet mellett marad. A kötet külső díszét emeli a Neogrady Antal által rajzolt csinos címlap. Ára 1 ft.

Szűry Dénes «Dramai impressziók» című új könyve, melynek Shakespeare-ről szóló cikkét lapunkban mutattványul közöljük, 21 ívnyi terjedelemben, igen izlées kiállításban jelent meg; a magyar kir. egyetemi nyomdában nyomtatott és Singer és Wolfner bizománya s általuk minden hazai könyvkereskedésben kapható; ára 2 forint.

Megjöttek a Huszárok, idillikus vígjáték egy felvonásban, írta *Lampérth Géza*. A sok üdöszéggel, magyaros zamattal és csengő-bongó versekben írt kis színművet a mult nyáron a budai szinkörben jó kedvvel hallgatta több este a közönség. Az olvasónak is ép ily jó hangulatban tele fél órát nyújt nyomtatásban. Az Adorján Sándor szerkesztette «Műkedvelők színháza» című vállalat egyik fizetése gyanánt Singer és Wolfner kiadásában jelent meg s ára 30 kr. A műkedvelők bizonyára figyelmesek lesznek rá.

«A kiegyezés szülőháza» a címe annak az illusztrált kis füzetnek, a mely cím alatt az «Angol királynő» szálloda — a hol Deák Ferencz sok évig, jelesen a kiegyezés éve alatt is lakott — értendő, melynek tulajdonosa az a magyarul és németül megjelent munkát vendégei közt terjeszti.

PATTI ADELINA.

BÁRO CEDERSTRÖM, PATTI ADELINA FÉRJE.

Nemzeti Színház. Január 27-ikén került színre Voss Rikhard német írónak sok drámái érzékkel és elég erővel írt darabja a «Bűnös», melyet *Abonyi Árpád* fordított meg. A szerző kegyetlenségével zaklatja meg a nézőt, hogy részvétet ébreszsen. Lehr Tamás írást, kit ártatlanul ítéltek el örökös fogságra; sok évig ült a tömlőben, de a mikor kiszabadul, még nagyobb gyötrelmek várnak rá, mint a miket a börtönben elszenvedett. Feleségét, fiát és lányát akarja meg egyszer látni, s így halmozza össze a szerző a leggyötrelmesebb hatásokat. Az igazságszolgáltatás tévedésének következménye csupa sötétség, szenvedés, borzalom. Az emberi szenvedésekben dúskál a dráma, s oly kínzóvá válik, hogy a végén mindenki fölélelkezik.

Lehr Tamás megtörve, emberi méltóságából kivétőve hagyja ott a börtönt. És mi várja otthon. Felesége előregedett, megtörte a szenvedés. Egy kegyetlen ember hatalmába került, a ki szép hajdon leányát is el akarja adni. Károly, a fiú, munkás ember, erőszakos, iszákos, de még van becsület-érzése és kényszeríteni akarja anyját, hagyja el borzasztó kínzóit, majd ő eltartja. A boldogtalan asszonyinak azonban nincs semmi akarat. Feldúlt családi életet talál a kiszabadult rab, kire nem ismer senki, csak tanuja a korcsmában a borzasztó állapotnak. Fia épen meg akarja ölni a család gonosz szellemét, Kramert, de Lehr — a nélkül hogy elárulná magát — szívére tud beszélni, visszatartja fiát a gyilkosságtól, ki eldobja a kést, azzal aztán Lehr leírja Kramert. «Vigyetek vissza a tömlőbe, most már igazán bűnös vagytok!» így kiált föl s ezzel végződik az idegekre ható dráma. Az előadás a legjobbak közül való. *Ujházi Ede* (Lehr) megízelt mindenkit. Alig győzték tapsolni. *Jászai Mari* az anya szerepét mély érzése és művészi hatalma egész erejével játszotta. A szegény leányt Cs. *Atszegi Irma* emelte előkelő és megható alakitással. *Ivánfi Károly*, *Szacsavay Gyenes*, *Bercsényi Gabányi*, *Horváth*, *Hetényi* a többi részesei a művészi előadásnak.

Az országos színművészeti akadémia növendékei (*Császár Imre* tanár osztálya) a budai vár-színházban a napokban *Pailleron* «A hol unatkozunk» című vígjátékát adták elő. A darab a fiatal művésznövendékek tehetségeit nem csekély mértékben vette igénybe, minek azonban a közreműködők jobbára dícséretes módon feleltek meg. Nevezetesen a magasabb osztályok növendékei sok buzgóságot és tehetséget fejtettek ki. *Major Béla*, *Havas Jenő* és *Székely Dezső* mindenképen azon voltak, hogy komoly iparkodásuk által a közönség elismerését elnyerjék, a mi nekik csakugyan sikerült is. Szép tehetséget mutatott *Grabner József*, ki szerepét figyelemre méltó szakértelemmel adta elő. A fiatal hölgyek közt leginkább *Jankó Abigail* kisasszony tűnt fel; *Susanneját* bármely nagy színpadon kedvesen fogadták volna. Réville hercegnőt *Batizfalvi* kisasszony sok ügyességgel adta. Az előadás leginkább a közreműködők családbelieiből álló nagyszámú közönség volt jelen, mely tapsal nem fukarkodott. A darab gondos betanításáért *Császár Imrét* illeti a dícséret.

Színmű pályázatok. Néhai *Mészáros Károly* az 1897. év elején két színmű jutalmazására egyenként ezer forintot díjat bocsátott a Nemzeti Színház rendelkezésére. Egyik jutalmat versekben írt történeti színműre, a másikat társadalmi drámára kívánta kitűzteni. A történeti drámára 12, a társadalmi színműre 61 darab érkezett. A bírálók egyet sem találtak érdemesnek a jutalmazásra. — A népszínház 500 forintot tűzött ki énekes bohózatra. Erkezett huszonegy pályamű, de a bírálók egyet sem találtak a jutalomra érdemesnek. «A kóklér» és «A Singer-gyár» címűeket megdicsérték, de csak kevesebb igényű színpadra valónak tartják.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Kisfaludy-társaság nagyhete. Február 5-én tartja a Kisfaludy-társaság évi nagygyűlését. Ezt megelőzni szokta a *tagválasztó* ülés, mikor a megüresedett helyeket töltik be. Most intézik el a *pályadíjak* sorsát is. A nagygyűlést megelőzőleg január 31-én és február elsején tartották meg az intézkedő üléseket.

Január 31-én Gyulai Pál elnöklésével és a tagok nagy érdeklődése mellett a lejárt *pályázatok* sorsa fölött döntöttek az előterjesztett bírálatok alapján. Az eredmény nem kedvező. Három pályadíj közül csak egyet adnak ki, bár a beérkezett pályamunkák száma az idén sem maradt alul a rendesnél. A pályázatok eredménye a következő: 1. A *Széher Árpád-féle pályázat* (vig elbeszélés) sejtetes eredményű. Tizenkét pályamű közül a bírálók (*Kozma Andor*, *Beóthy Zsolt* és *Radó Antal*) csak kettőt tartanak érdemesnek arra, hogy felemlítsék. («Ezer-egy» és «Menyasszony» címűek). A díjat nem adják ki. — 2. A *Széher Árpád-féle ballada-pályázatnak* is győze az eredménye. A bírálók (*Lévay József*, *Ábrányi Emil* és *Vargha Gyula*) 41 pályamunkát vettek át, de csak hármat, az «*Edu*», «*Mikes bújja*» és «*Mikesné*» címűeket tartják említésre méltóknak. Ezt a díjat sem adják ki. — 3. A *gróf Vigyázó Sándor-féle díjra* (elbeszélés) 6 pályamű érkezett, a melyek közül kiválik az «*Ezüst talár*» című. Ez *Bánffy Dénes*ről és bethleni kivégzéséről szól. Ennek a pályaműnek ítélték oda *egyhangulag* a pályadíjat.

A társaság a következő új pályafutókat hirdeti: 1. Minthogy a *Lukács Krisztina-féle pályafutó* (a könyvillusztráció története) egy pályamű sem érkezett, ugyanezt a díjat (500 forintot) a társaság most a következő tételre tűzi ki: *Petőfié, mint költőnek jellemzése szóval alakban*. — 2. A *Széher Árpád-féle jutalommal* a jövő évben egykötetes modern társadalmi regényt fognak jutalmazni. — 3. A *Vigyázó-féle pályadíjat* költői történeti beszéltre tűzik ki.

Ezek után *Beóthy Zsolt* főtitkár bejelentette, hogy az 1898-ik évi zárszámadások szerint az elmúlt év vagyoni szaporulata 5000 forintnál több. Az 1899. évre bevételekre 14,834 ft, kiadásokra 3922 ft van előirányozva. Mintán még a gazdasági bizottságba beválasztották *Dalmady Győzst*, *Szűry Dénest* és *Kozma Andort*, megállapították a vasárnapi ünnepes közgyűlés programját, a mely a következő: 1. *Megnyitó beszéd*, tartja *Szász Károly*. 2. *Főtitkári jelentés*, *Beóthy Zsolt*tól. 3. *Emlékbeszéd Arany László fölött*, tartja *Kozma Andor*. 4. *Év végén*, költemény *Gyulai Páltól*. 5. *A rokon, novella Mikszáth Kálmántól*. 6. *Szerelm*, költemény *Ábrányi Emil*től. 7. *Másodikári jelentés a pályázatokról* és a díjat nyert jelíggel levél felbontása.

Február elsején délután 5 órakor a tagválasztások nagy érdeklődés mellett történtek meg. Hét

TÉLI KALAP.

TAVASZI SÉTA-RUHA.

üres hely volt, de csak hatot akartak betölteni, be is töltötték ötöt.

Gyulai Pál az ülést megnyitván, elrendelte a választást. Az ajánlott tagokat, két csoportba osztották: írókra és költőkre. Először az írók csoportjában ajánlottakra szavaztak. Ajánlva voltak: *Ambrus Zoltán*, mint kritikus, *Alexander Bernát* bölcsészeti író és kritikus, *Berzevics Albert*, kinek ép most jelent meg «*Itália*» című könyve, az olasz művészetek iránti lelkesedéstől áthatva; *Benedek Elek* a magyar népmesék gyűjtője, *Bánóczy József* irodalomtörténeti író és *Haraszt Gyula*, ki *Molière* életrajzát írta meg. Beadtak 31 szavazatot, tehát 16 szó kellett a többséghez. Megválasztották az első szavazásra *Alexander Bernátot* (25 szavazattal), *Berzevics Albertet* (24) és *Ambrus Zoltánt* (16) szavazattal. Ezenkívül *Haraszt 11*, *Bánóczy 6* és *Benedek 2* szavazatot kapott. A költők csoportjából a választás már egyszeri szavazással nem történhetett meg. Ajánlva volt itt is *Benedek Elek*, *Bródy Sándor* novellista és regényíró, *Jánosi Gusztáv* kanonok műfordító, *Szabolcska Mihály* és *Szabó Endre* lyrikus költők. Közbe három új szavazó tag érkezett, s ekkép 33 szavazatot adtak be, melynek többsége 17. Megválasztották: *Jánosi Gusztáv* (18 szavazattal), *Szabolcska Mihály* (20 szavazattal). A többi jelölt: *Szabó Endre 16*, *Benedek 15*, *Bródy 13* szavazattal nem jutottak többséghez. De egy hely még betöltendő lévén, újra szavaztak a három utolsóra, azonban egy sem kapott többséget. Most már 34 tag szavazott. Ebből *Szabó Endrét* 11 igennel, 23 nemmel, (Megfogytott a pártja 5 szavazattal), *Benedekre* szavazott 16 igen és 18 nem; *Bródyra* most is 13 szavazatot esett, tehát őt sem választották meg. Levelező tagul (külső tag) megválasztották *Brabek* *Ferenc* prágai egyetemi tanárt és műfordítót. A választó-ülés végén elhatározták, hogy a vasárnapi közgyűlést követő lakomán *Beóthy Zsolt* mondja az ünnepi beszédet a Gyulai-serleg kiürítésekor.

A Magyar Tud. Akadémia január 30-iki ülésén báró *Eötvös Loránd* elnökolt, s azzal kezdődött, hogy *Mágócsy Dietz* Sándor meleg méltatásban részesítette *Hazslinszky Frigyes* hírneves botanikusunk emlékét. Aztán *Szily Kálmán* főtitkár tett jelentéseket az akadémiahoz december 31-ikéig beérkezett pályaművekről.

Petrovics közleg jutalmára (magyar nyelvű népszerű iskolák számára) 1000 korona. Oláh nyelvű iskolák részére kívánja a díj a magyar nyelv-

könyvet. Négy munka érkezett *Koós Ferencz*től és *Goldis László*tól; *Marosán Viktortól*, *Bugnariu Gyulától*, és *Kalmár Elektől*. — *Deák Ferencz életrajza* (gróf *Andrássy Gyula* jutalma 4000 forint) csak egyetlen munka érkezett. Szintén egy munkát küldtek az 1200 forintos *Bézsán-jutalomra* (az építészeti történet az Árpádok korában). Az *Erdély történelméből* vett tárgyra, a *Bükk-féle nyílt pályázat*ra, egy munkát sem küldtek. — Ezek után jelentette a főtitkár, hogy a II-dik osztály *Thallóczy Lajos* rendes tagot bízta meg Magyarország történetének 1301—1490-ig megírásával. Báró *Wodjann* *Albert* végrendeletében 25,000 forintot hagyott az Akadémiának, hogy évi kamataiból két jeles néptanítót, a kik tanításukkal aránylag a legnagyobb eredményt érik el, megjutalmazzon. Az alapítványt elfogadják az Akadémia és a jutalmat 1901-től kezdve adja ki. Következett az ülés leg-érdekesebb tárgya: Az egyesült budapest-fővárosi takarékpénztár 1000 forintos alapítványa egy szakpénztára. A takarékpénztár azt kívánja, hogy ha nem lesz pályamunka, a díj a következő pályázathoz csatolassék és ez így történjék tízenyolcz évig, a mikor már ezekre szaporodik az összeg és a mikor ugyanazt a pályamunkát, a melyet most 1000 forinttal jutalmaznának, tízszeresen fogják jutalmazni. Ez nem méltó az Akadémiához, mondotta *Szily* főtitkár és javasolta, hogy az alapítvány el ne fogadtassék. Nagy vita támadt erre. *Pauer Gyula* a *Szily* álláspontján volt és nevésegesnek mondotta a takarékpénztár föltételeit. *Hampel* ellenben az alapítvány elfogadását ajánlotta. *Eötvös Loránd* is elfogadását ajánlotta, mire elrendelte a szavazást. A szavazás azzal véződött, hogy az Akadémia elfogadta az alapítványt.

Két kaszinó közgyűlése. Az ország két legnagyobb kaszinója, a *nemzeti kaszinó* és *országos kaszinó* január 29-ikén tartotta közgyűlését.

A *nemzeti kaszinó* ülésén *Selvény József* koronaőr vitte az elnöki tisztet. *Ilk Mihály* titkár adta elő az évi jelentést. 5 rendkívüli, összesen 715 tagja lett, 708 rendes és 5 rendkívüli, összesen 715 tagja volt. A jelentés a fiádalom hangján emlékezik meg *Erzsébet királyné* haláláról. Az ország egy részében föllépett éhínség enyhítésére 1500 forint szavazott meg a kaszinó s az három egyenlő részben *Torontál*, *Szilágy*- és *Beregmegye*k inségesei között osztott föl; a *Szegesvártól* föllállított *Petőfi*-szoborára meg szavazott 5000 forinttal együtt összesen

7700 forintot fordított az elmúlt évben hazafias és jótékony czélokra. A könyvtár berendezése és a könyvvisszafizetések 4970 forintot vettek igénybe. A könyvtár 19,962 kötetből áll most. Bevétele volt 156,816 ft és 150,374 ft kiadás. Az 1899. évre összeállított költségelőrinyzat a bevételeket 112,100 forint, a kiadásokat pedig 112,031 forinttal tünteti föl. A költségvetésben 8000 ft van fölvéve *Erzsébet királyné* életnagyságú képének megfestésére. A különböző bizottságok megalakítása után elhatározták, hogy a *Széchenyi-lakomát* február 5-ikén tartják meg, mely alkalommal ifj. *Zichy János* gróf mond emlékbeszédet.

Az országos kaszinó közgyűlésén b. *Fiáth Miklós* elnökolt. A számadásokat a költségvetést minden vita nélkül helyben hagyták. A gyűlés fő tárgya a kaszinó igazgatóinak és választmányának újra alakítása volt. Megmaradtak az eddigiek. Megválasztották igazgatókká: báró *Atzél Béla* 253 szavazattal, dr. *Wekerle Sándor* 267 szavazattal, gróf *Teleki Géza* 265 szavazattal. Választmányi rendes tagokká: *Dessewffy Arisztid*, *Vértesy Sándor*, *Forinyák Gyula*, *Ghyezy Béla*, *Gullner Gyula*, *Kazy József*, *Kiss Aladár*, *Lipthay István*, *Vajda Ottó*, gróf *Zichy Jenő*, *Bánó József*, *Ugron Gábor*, *Szentiványi Gyula*, *Halász Jenő*, *Szalay Imre*, *Reviczky Ambrus*. Választmányi póttaggá: *Brezovay László*. A közgyűlés után, melyen dr. *Wekerle Sándor* heted ízben választott meg a kaszinó igazgatójává, lakoma volt, melyen *Wekerle* érdekes pohárköszöntőben adott kifejezést heted ízben történt megválasztásáért. Aztán így folytatá beszédét: «Nemzeti össztartozandóságunk és magyarságunk soha nem szunnyadó tudata mellett a lovagiaság, az ezzel járó őszinteség, egyenesség, nyíltság és határozottság, a jogok és vélemények tisztelete, de egyúttal jogainknak föltétlen megővése, azok a nagy nemzeti sejtások, a melyek általunkunk fönnállásának a multban védbástyái voltak s jövőben is biztosítékai lesznek. Ezek azok a magasabb szempontok, a melyeket a társadalom terén s ebben a körben is hamisítatlanul és tisztán meg kell óvunk, mert a közelet tisztaságára csak egy számíthatunk, ha tiszta annak forrása, a társadalom, ha már a társadalom körében előkészítették, edzett és tiszta azoknak az érzelme, a kik a közelet bajnokává szegődnek. De azért egy más tanulság is int felénk arról az útról, melyen eddig is haladtunk, s ez a nagy tanulság, az hogy tartunk meg kaszinókat annak, a mi eddig is volt: kizárólag társadalmi tényezőknek». «Csak így érhetjük el — mondá — azt a célt, hogy a társadalmi téren is megvaló-

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcseplők

Pontos czim:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RESZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyáraösszes
gazdasági gépeket gyártja.Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbaválasztó
kérdéssel bizalmat hozni fordítani.Részletes árjegyzékkel és szaksteri
felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szegekavagók.

Horszólók.

MINDENÜTT KAPHATÓ

RÉTHY FÉLE

PEMETEFÜCZUKORKA

rekedtség
köhögés és
hurut ellen.

3 doboz ára 30 kr. 5 doboz bértmentes 1 ft 50 kr.

RÉTHY BÉLA Gyógyszerár. Békés-Csabán.

Haj-fiatalító

Herm. Jahke berlini híres vegyész találmánya. A haj-fiatalító nem festi a haját, hanem a fiatalág eredeti és ide hajszinét helyreállítja, a vörös haját barnítja. — Egy üveg ára 2 ft 40 kr. postán bértmentes 2 ft 75 kr. Hozzávaló Brillantine 1 üveg ára 60 kr. postán bértmentes 80 kr.

Budapesti főraktár: EGGER-féle gy. gy. szertár a Nádorhoz, VI. Váci-körút 17. és a Török-féle gyógyár. 7811

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nemem is!

Ezek óta kitűnő pötlőknek bizonyult a babkávóhoz. Ideg-, szív- és gyomorhajtók, vérértékesítői orvosi ajánlva. — Legkedveltebb kávéval a családok számára. —

„A világ legjobb sámfája“

FÖLDVÁRY IMRE

férfi divat és fehérnemű
raktárában.

párja
1.50

Budapest, IV., Koronaher-
szeg-utca 11. sz. és VIII.,
Kerepesi-út 9. 7797

Férfi ingek, Jäger-árak,
radász és sport-cizkák dús
választékban kaphatók.

Kesttyűk és Nyakkendő.

Kwizda Fluidja

6 arany,
18 ezüst
érem.

30 tiszteletti
és előismerő
okmány.

A kigyó
védjeggyel.

Régi jóhírű diati-
kus c. emetikus szer
(bedőzölésre) az
emberi test izmai-
nak és inainak erősí-
tő-ere.

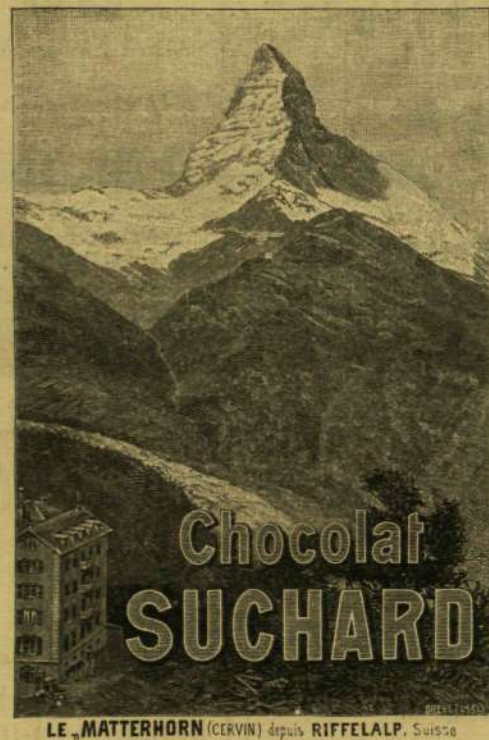
Turista-
fluid.

Eredményesen hasz-
nála turisták, ke-
rekpárocsok és lo-
vagók által nagyobb
távú utáni erőtér-
tő-ere és erőtér-
tő-ere.

1/1 palaczk
ára 1 ft.

1/2 palaczk
ára 60 kr.

Ceasik a fenti védjegyes a valódi. — Kapható minden gyógyszerár-
ban. — Főraktár:
Kreispapotheko, Kornenbourg (Bécs mellett).
A név, az egy és csomagolás törvényesen védett. 7639

Chocolaf
SUCHARD

LE „MATTERHORN“ (CERVIN) dévül RIFFELALP, Svájc

KIRÁLYNŐ-ARCZCRÉME,

legjobbnek ismert arczszépítő a világon.

Ezen arczcrème a legrovidebb idő
alatt eltávolítja az arczról minden
bőrhiánytalanítást, u. m. szepölő,
pőnes, miteser stb. s azt
sáfrányra és üdvé teszi. Teljesen
ártalmatlan. Egy tégely 70 kr.,
királynő-arczcrème csomag 1 doboz
50 kr. — Királynő-hőgyor
fehér, rózsás és crème színben
1 doboz 70 krajczár. Székül-
7721

Temesváry József
Árnyal-gyógyszertára
Zombor, Jókai-ter 2.
Budapest Török József gyógy-
szertárban, Király-utca 12. sz.

A női szépség

emelésre, tökéletesítésre és fent-
tartásra legkiválóbb, teljesen ártalmat-
lan, vegyíztiszta és zsírtmentes készí-
mény a

Margit Crème

Rövid idő alatt szűnő szepölő, máj-
foltot, pattanást, bőrtörést (mitieser)
és minden más bőrhaját. Kisméltja a
rőcszokat és himlőhelyeket. még ko-
ros egyéneknek is óde bájos arczszin-
tölésű, ára 50 kr. nagy 1 forint.

Margit hőgyor 50 kr., 3 színben.
Margit szappan 30 kr. Margit
fogpép (Zahnapasta) 50 kr.

Készítő FÖLDES gyógyszer-tára,
Aradon Deák Ferenc-utca 11. sz.
Főraktár: Török József gyógy-szertára, Buda-
pesten, Király-utca 12.

Foulards-
Selyemkelmék

a legválogatottabb színárnyalatokban, utólrhetetlen vá-
lasztékban, valamint fekete, fehér és színes selymek a
jó viselhetőségért irásbeli jótállással. Közvetlen eladás
gyári áraton, egyes ruhákra is porto- és vámmentesen a
házhoz szállítva. Ezer meg ezer elismerő levél. Mintak
postafordultával.

GRIEDER ADOLF ÉS TSA

királyi szállítók
selyemkeltő-gyárak szövetsége Zürich. 7781

NINCS CUKORKA
KÖHÖGÉS ÉS REKEDTSÉG
ELLEN

mely olyannyira ajánlva lett az orvosoktól,
mely olyannyira bevált,
mely olyannyira elismerve lett,
mely olyannyira be van vezetve,
mely olyannyira malátatartalmu,

mely oly nagy elismerésben részesült császárok,
királyok, hercegek részéről és ki lett tüntetve
arany- és ezüst-érmekkel; mely olyannyira eny-
hitőleg és nyálkaoldólag hat és 50 év óta kitűnő
tulajdonságainál fogva legjobb eredménnyel
használtatik, miről ezekre menő elismerő nyi-
latkozatok adnak tanúságot, köztük orvosi szak-
tekintélyektől és mint

HOFF JÁNOS
MALÁTA-CUKORKAI

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó ára 30 kr.

Kapható az összes gyógyszerárban, droguá-, cserege
és fűszere-kezelésben. Magyarországi kizárólagos fő-
raktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára
BUDAPEST, Király-utca 12. sz.

Palais hajifjító

használatával a megoszult haj
eredeti színét nyeri vissza.
A fejbőrt nem festi, a ruha-
neműt foltoz nem hagy, többi
előnye, hogy a hajszökeket
erősíti és hogy teljesen ár-
talmatlan. Egy üveg ára 1 ft.
Főraktár Budapest: Petri
Otto gyógyszer-tárban,
I. Attila-körút 47. Kaph-
ható: Váci-körút 66. sz.,
Nádor-utca 3. sz. Király-
utca 36. szám alatti gyógy-
s értárakban is. 8045

OSAN

Legjobb a
szájnak és fogaknak.

Antiseptikus, deszinficáló, tisz-
tító, nyugtató, károsító és jóval
előnyösebb az eddig ismert fog-
pép felvételénél.

OSAN-malátát 6-8 évig használhat 50 kr.

OSAN-fogpépet 6-8 évig használhat 50 kr.

RÓZSATEJ

Legjobb a
szájnak és fogaknak.

Antiseptikus, deszinficáló, tisz-
tító, nyugtató, károsító és jóval
előnyösebb az eddig ismert fog-
pép felvételénél.

RÓZSATEJ-malátát 6-8 évig használhat 50 kr.

RÓZSATEJ-fogpépet 6-8 évig használhat 50 kr.

Canningene

Legjobb a
szájnak és fogaknak.

Antiseptikus, deszinficáló, tisz-
tító, nyugtató, károsító és jóval
előnyösebb az eddig ismert fog-
pép felvételénél.

Canningene-malátát 6-8 évig használhat 50 kr.

Canningene-fogpépet 6-8 évig használhat 50 kr.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 9.

Budapesti Raktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárban, Király-
utca 12. sz. és Váci-körút 47. sz. Kapható: Váci-körút 66. sz.,
Nádor-utca 3. sz. Király-utca 36. szám alatti gyógy-s értárakban is.

A Hódoló diszfelvonulás

körkép látogatóinak
díjmentesen
bemutattatik
a jelenkor legnagyobb szerű
optikai találmánya,
a szín-fényképezés.

- a) Veress Ferenc (Kolosvár) kísérleti szintényké-
peknek kiállítás.
- b) Ives amerikai mérnök } által feltalált természetes
- c) Ioly dublini tanár } szintényképek vetítése.

Bemutatások naponta a falragaszokon
jelzett időben.

7801

7. SZÁM. 1899.

BUDAPEST, FEBRUÁR 12.

46. ÉVFOLYAM.

SZABOLCSKA MIHÁLY.

A KISFALUDY-TÁRSASÁG ÚJ TAGJAI.

A KISFALUDY-TÁRSASÁG tagjai közt a múlt év-
ben sűrű aratást tartott a halál. Abonyi
Lajos, Zichy Antal, Szász Béla, Arany
László, Horvát Boldizsár tünnek el soraikból —
egyik a másik után. Szász Bélát és Horvát Bol-

ALEXANDER BERNÁT.

dizsárt életök utolsó éveiben már hallgatag
embereké tette a szenvedés, a többi a munka-
asztaltól szőlította el a Gondviselés. Az ő elköl-
tözésük öt helyet hagyott üresen a múlt év
végével, tényleg azonban hét hely betöltésével
foglalkozott a Társaság ez idei közgyűlése, és
pedig annál fogva, mivel a közelmúlt évek
választása két helyre nézve meddő maradt.

Ezúttal történt először, hogy a Társaság, a
múlt ősszel megváltoztatott ügyrendjéhez ké-
pest, két osztályba sorozottan szavazott a jelöl-
tekre. Külön az «írók»-ra, a kik alatt az eszte-
tikával és műbirálattal foglalkozókat érti, s

JÁNOSI GUSZTÁV.

BERZEVICZY ALBERT.

osztályából — az irodalomnak és a közéletnek
mindannyian érdemes férfiai.

ALEXANDER BERNÁT — a budapesti tud. egyete-
men a bölcsészeti rendkívüli tanára, a szakába
vágó tudományos irodalomnak széles körű ismer-
etekkel bíró művelője, s a napi sajtónak a
színház-, művészet- és könyv-bírálat terén te-
kintélyszámba menő munkása, — java férfikort

AMBRUS ZOLTÁN.

külön a «költők»-re, a kikhez nemcsak a vers-
költőket, hanem az elbeszélő irodalommal fog-
lalkozókat is sorozza. Ez ideig, az alapszabály-
szerű záros határidő alatt, minden egyes tag
szabadon ajánlhatott a megüresült helyekre
egy-egy jelöltet; most ezt megelőzi a társaság-
nak a fölött való döntése, vajjon az «írók», vagy
a «költők» közül óhajítja-e az üres helyeket
betölteni. Ezúttal három helyet «írók»-nak,
három «költők»-nek szánt; egyet pedig üresen
hagyni határozott. Az eredmény ismeretes.
Tizenkét jelölt közül ötven nyerték el az általa-
nos szótöbbséget. Megválasztottak szavazataik
számának sorrendje szerint: Alexander Bernát,
Berzeviczy Albert és Ambrus Zoltán az «írók»,
Szabolcska Mihály és János Gusztáv a «költők»